

PATVIRTINTA
Alytaus Senamiesčio pradinės
mokyklos direktoriaus
2020 m. rugpjūčio 27 d.
įsakymu Nr. V-92(1.2)

ALYTAUS SENAMIESČIO PRADINĖS MOKYKLOS ŠVIETIMO PAGALBOS MOKINIAMS TEIKIMO IR SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ TURINČIŲ MOKINIŲ, UGDYMO ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Alytaus Senamiesčio pradinės mokyklos švietimo pagalbos teikimo ir mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašas (toliau - Aprašas) nustato pagalbos mokiniams teikimo uždavinius, principus, formas, rūšis, gavėjus, teikėjus, švietimo pagalbos organizavimą bei mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimą Alytaus Senamiesčio pradinėje mokykloje (toliau – Mokykla).

2. Švietimo pagalba mokiniui - tai mokyklos darbuotojų (pagalbos mokiniui specialistų, sveikatos priežiūros specialisto, klasės vadovų, mokytojų, mokytojo padėjėjo ir mokyklos vadovų) veikla, susijusi su mokinių pedagoginių, psichologinių, socialinių, specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimu, leidžianti didinti ugdymo(-si) veiksmingumą.

3. Švietimo pagalbos tikslas – padėti įgyvendinti mokinių teisę į mokslą, užtikrinti veiksmingą mokinių ugdymąsi mokykloje, sudaryti prielaidas pozityviai socializacijai ir pilietinei brandai bei mokinių saugumui mokykloje.

4. Šis Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. lapkričio 2 d. įsakymu Nr. V-950 „Dėl Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui tvarkos aprašo patvirtinimo“, Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. gegužės 2 d. įsakymu Nr. V-319, Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V- 1795, Psichologinės pagalbos švietimo tvarkos aprašu patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V-663, Rekomendacijomis dėl poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams, mokytojų bei pagalbos mokiniui specialistų pareigybių aprašymais.

5. Apraše vartojamos sąvokos:

5.1. **Švietimo pagalba** – tai specialistų teikiama pagalba mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams), mokytojams ir švietimo teikėjams, leidžianti padidinti švietimo veiksmingumą;

5.2. **Mokymosi pagalba** – mokytojo ir mokytojo padėjėjo teikiama pagalba, kuri integruojama į mokymo(si) procesą. Pagalbą mokiniui pirmiausia suteikia jį mokantis mokytojas, pritaikydamas tinkamas mokymo(si) priemones, metodus, užduotis ir kt.;

5.3. **Psichologinė pagalba** – mokinio asmenybės ir ugdymosi problemų įvertinimas ir sprendimas, psichologinės pagalbos teikėjams bendradarbiaujant su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir mokytojais ir juos konsultuojant;

5.4. **Socialinė pagalba** – tai siekimas padėti vaikams geriau adaptuotis visuomenėje, bendruomenėje, švietimo, globos ar kitose socialinėse įstaigose, vykdančiose ugdymo funkcijas, racionaliau išnaudoti visas teikiamas galimybes lavintis, mokytis ir augti savarankiškais piliečiais;

5.5. **Socialinė pedagoginė pagalba** – gimnazijos darbuotojų (socialinio pedagogo, klasės auklėtojų, mokytojų ir administracijos) veikla, susijusi su mokinių socialinių ir pedagoginių poreikių

tenkinimu, skirta vaikų auklėjimo ir socialinėms problemoms spręsti;

5.6. **Specialioji pedagoginė pagalba** – pedagoginių priemonių sistema, padedanti užtikrinti veiksmingą specialiųjų poreikių turinčių asmenų ugdymą

II. PAGALBOS TEIKIMO UŽDAVINIAI IR PRINCIPAI

6. Švietimo pagalbos teikimo uždaviniai.

6.1. Užtikrinti mokinių saugumą mokykloje;

6.2. Padėti mokiniams adaptuotis mokykloje;

6.3. Teikti mokiniams reikalingas socialines, pedagogines ir psichologines paslaugas, telkiant švietimo pagalbos specialistus, mokytojus ir tėvus (globėjus, rūpintojus);

6.4. Užtikrinti veiksmingą mokinių ugdymą ir ugdymąsi, sudaryti prielaidas pozityviai socializacijai ir pilietinei brandai;

6.5. Tobulinti ugdymo(-si) procesus, kad mokymosi sunkumų, specialiųjų ugdymosi poreikių turintys mokiniai įgytų reikiamų įgūdžių;

6.6. Sudaryti sąlygas gabių mokinių ugdymui(-si), gabumų plėtojimui.

7. Švietimo pagalbos teikimo principai.

7.1. Lygios galimybės – kiekvienam mokiniui užtikrinamas pagalbos prieinamumas;

7.2. Visuotinumasis – pagalba teikiama visiems mokyklos mokiniams, kuriems jos reikia;

7.3. Kompleksiškumas – pagalba teikiama pagal poreikį kartu su kitomis švietimo pagalbos mokiniui teikimo formomis;

7.4. Decentralizacija – šeimos, visuomenės bei kitų institucijų dalyvavimas;

7.5. Individualumas – pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus mokinio problemas;

7.6. Konfidencialumas – neatskleidžiama konfidenciali informacija be mokinio ar jo tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimo tretiesiems asmenims, išskyrus atvejus, kuriuos numato Lietuvos Respublikos Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas.

III. ŠVIETIMO PAGALBOS FORMOS, TEIKIMO BŪDAI

8. Švietimo pagalbos formos.

8.1. Individualus darbas su mokiniu (gabių mokinių skatinimas bei ruošimas dalyvauti olimpiadose bei konkursuose; darbas su mokiniams, turinčiais ugdymosi sunkumų; klasės vadovų, mokytojų, mokyklos vadovų pokalbiai, socialinio pedagogo konsultacijos, psichologo konsultacijos, specialiojo pedagogo ar logopedo užsiėmimai su mokiniams, turinčiais specialiųjų ugdymosi poreikių).

8.2. Darbas su grupe – grupinės konsultacijos, klasės valandėlės, ugdymo dalyvių tarpusavio santykių reguliavimas, profesinis konsultavimas bei informavimas, grupinis darbas su gabiais mokiniams, sociologiniai tyrimai, specialiojo pedagogo ir/ar logopedo grupiniai užsiėmimai ir pan.

8.3. Darbas su mokinio šeima – pagalba sprendžiant problemas, trukdančias mokinio ugdymo(-si) procesui, pasirenkant mokymosi strategijas, tėvų (globėjų, rūpintojų, kitų teisėtų atstovų – toliau Tėvai) ir mokyklos bendradarbiavimo stiprinimas.

8.4. Darbas su mokyklos bendruomene – saugios aplinkos kūrimas ir palaikymas.

8.5. Darbas su socialiniais partneriais (Alytaus miesto PPT, Alytaus miesto vaiko teisių apsaugos skyriumi, Socialinių paslaugų centru, policija ir kt.) siekiant užtikrinti pagalbos veiksmingumą.

9. Švietimo pagalbos teikimo būdai:

9.1. konsultavimas – mokinio, mokinių grupės, mokytojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) siekiant padėti išsiaiškinti ir suprasti, kas vyksta jų gyvenimo ir mokymosi erdvėje, padedant mokytis, tinkamai elgtis, geriau pažinti save, pasirinkti tolesnį karjeros kelią;

9.2. tyrimų organizavimas – aplinkos poveikio mokinio ar mokinių ugdymosi sunkumams analizė;

9.3. ugdymo diferencijavimas mokiniui ar mokinių grupei, siekiant sudaryti palankias sąlygas ir gabiems, ir mokymosi problemų turintiems mokiniams;

9.4. socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas – ugdomas gebėjimas priimti sprendimus bei spręsti problemas, kūrybiškai ir kritiškai mąstyti, bendrauti, pažinti save, elgtis visuomenėje priimtinais būdais, valdyti emocijas;

9.5. nusikalstamumo, įstaigos nelankymo, narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, prievartos, smurto, savižudybių ir kitų neigiamų socialinių reiškinių, teisės pažeidimų prevencija;

9.6. elgesio korekcija, socialiai priimtino elgesio modeliavimas;

9.7. projektų inicijavimas, kūrimas ir įgyvendinimas;

9.8. pagalbos komandos telkimas įstaigoje (Vaiko gerovės komisijos veikla).

IV. PAGALBOS GAVĖJAI, TEIKĖJAI IR PAGALBOS ORGANIZAVIMAS

10. Pagalbos gavėjai yra mokiniai, jų tėvai (globėjai, rūpintojai), mokytojai, kiti darbuotojai.

11. Pagalbos teikėjai yra klasės ir dalykų mokytojai, socialinis pedagogas, psichologas, specialusis pedagogas–logopedas, pailgintos mokymosi dienos grupės auklėtojas, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, mokytojo padėjėjas, Vaiko gerovės komisija, neformaliojo vaikų švietimo vadovai. Teikiant pagalbą bendradarbiaujama su socialiniais partneriais.

12. Pagalbos teikėjai yra klasės ir dalykų mokytojai, socialinis pedagogas, psichologas, specialusis pedagogas–logopedas, pailgintos mokymosi dienos grupės auklėtojas, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, mokytojo padėjėjas, Vaiko gerovės komisija, neformaliojo vaikų švietimo vadovai. Teikiant pagalbą bendradarbiaujama su socialiniais partneriais.

13. Pagalba teikiama nuosekliai pagal numatytus lygus (1 priedas).

14. **Klasių ir dalykų mokytojai** savo klasės ar grupės mokiniams:

14.1. teikia mokymosi pagalbą pamokoje kaip grįžtamąjį ryšį: pritaiko užduotis, metodus, būdus mokymosi sunkumų, specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams, diferencijuoja ir individualizuoja ugdymo turinį, teikia papildomą mokymosi pagalbą ilgesnį laiką nelankiusiems, mokymosi sunkumų ir elgesio problemų turintiems mokiniams, skiria trumpalaikes ar ilgalaikes konsultacijas, organizuoja pačių mokinių pagalbą kitiems mokiniams;

14.2. pritaiko ugdymo programas specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams atsižvelgiant į mokinių specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimo Pedagoginėje psichologinėje tarnyboje išvadas ir rekomendacijas, konsultuojasi su specialiuoju pedagogu, mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais).

14.3. pagal numatytą formą (2 priedas) parengia individualizuotas ugdymo programas specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams ir teikia Vaiko gerovės komisijai suderinti.

14.4. iki pusmečio ar mokslo metų pabaigos likus 2 savaitėms parengia specialiųjų poreikių mokinio pasiekimų aprašą (3 priedas) ir pristato Vaiko gerovės komisijos susirinkime. Stebi ir kontroliuoja mokinių lankomumą;

14.5. esant reikalui teikia socialinių įgūdžių formavimo, pilietinės brandos, prevencinę pagalbą; teikia informaciją apie mokinio ugdymosi rezultatus ir elgesį mokinio tėvams (globėjams, rūpintojams), informuoja juos apie kylančias problemas;

14.6. pastebėję patyčių, smurto, prievartos, seksualinio ar kitokio pobūdžio išnaudojimo požymius suteikia mokiniui reikiamą pagalbą vadovaudamiesi Alytaus Senamiesčio pradinės mokyklos smurto ir patyčių prevencijos, intervencijos vykdymo tvarkos aprašu informuodami mokyklos administraciją;

14.7. domisi mokinių poreikiais, polinkiais, interesais, gabumais, rūpinasi asmenybės ugdymu(-si) bei branda, padeda mokiniams spręsti psichologines, socialines, bendravimo, mokymosi ir kitas problemas, stebi, analizuoja tėvų (globėjų, rūpintojų) bei socialinės aplinkos poveikį

ugdymui(-si); domisi ir rūpinasi mokinių sveikata, jų saugumu, puoselėja sveiką gyvenseną;

14.8. bendradarbiauja su pagalbos mokiniui, švietimo pagalbos, sveikatos priežiūros specialistais; apie pastebėtus mokinių mokymosi sunkumus, specialiuosius poreikius informuoja Vaiko gerovės komisiją.

15. **Socialinis pedagogas** – padeda mokiniams įgyvendinti teisę į mokslą, užtikrindamas jų saugumą mokykloje bei sudarydamas prielaidas pozityviai socializacijai ir pilietinei brandai:

15.1. numato socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui būdus bei formas, organizuoja socialinės pedagoginės pagalbos mokiniui teikimą, esant reikalui stebi mokinius pamokoje;

15.2. imasi veiksmų, padedančių sugrąžinti mokinius į mokyklą ir sėkmingai mokytis;

15.3. inicijuoja ir įgyvendina prevencines veiklas bei socialinio ugdymo projektus kartu su įstaigos Vaiko gerovės komisija ir įstaigos savivaldos grupėmis, ugdant mokinių gyvenimo įgūdžius;

15.4. konsultuoja mokinius, jų tėvus (globėjus, rūpintojus), įstaigos bendruomenę socialinių pedagoginių problemų sprendimo, socialinės pedagoginės pagalbos teikimo klausimais, mokyklos nelankymo ir kitų neigiamų socialinių reiškinių prevencijos, pozityviosios socializacijos klausimais;

15.5. dalyvauja sprendžiant ugdymo ir socialines problemas, krizinius atvejus mokykloje;

15.6. vykdo kitas pareigybės apraše numatytas funkcijas.

16. **Psichologas** – kuria saugią ugdymosi aplinką:

16.1. atlieka mokinių psichologinį įvertinimą;

16.2. dirba su mokiniais, turinčiais elgesio ir bendravimo problemų, mokinio šeima, konfliktinėmis mokinių grupėmis;

16.3. teikia siūlymus mokytojams dėl mokinių tarpusavio, mokinių ir mokytojų santykių gerinimo, ugdymo metodų ir darbo organizavimo su mokiniais, kurių elgesys yra nepageidaujamas; dalyvauja aptariant individualaus netinkamo elgesio atvejus, esant reikalui stebi mokinius pamokoje;

16.4. konsultuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) mokinių ugdymo organizavimo, elgesio, lankomumo, saugumo užtikrinimo ir kitais aktualiais klausimais, esant poreikiui dalyvauja tėvų susirinkimuose, organizuoja tėvų švietimą psichologinėmis temomis;

16.5. rengia ir įgyvendina prevencines programas ir kitas priemones, vykdo psichologinių krizių prevenciją;

16.6. konsultuoja psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų turinčius mokinius, jų tėvus (globėjus, rūpintojus) šių problemų sprendimo klausimais, organizuoja mokytojų, švietimą psichologinėmis temomis;

16.7. atlieka kitas pareigybės apraše numatytas funkcijas.

17. **Specialusis pedagogas** – teikia švietimo pagalbą specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams, mokytojams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams):

17.1. padeda specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams įsisavinti ugdymo turinį ir mokymo programas;

17.2. konsultuoja mokytojus, kaip pritaikyti/individualizuoti specialiųjų poreikių turintiems mokiniams ugdymo programas, mokomąją medžiagą ir mokymo priemones;

17.3. tėvams (globėjams, rūpintojams) ir kitiems asmenims, tiesiogiai dalyvaujantiems ugdymo procese;

17.4. sudaro švietimo pagalbos gavėjų sąrašą ir teikia jį Vaiko gerovės komisijai;

17.5. atlieka kitas pareigybės apraše numatytas funkcijas.

18. **Pailgintos mokymosi dienos grupės auklėtojas** – teikia pedagoginę pagalbą mokiniams pailgintos mokymosi dienos grupės veiklose:

18.1. konsultuoja atliekant skirtas namų darbų ar kitas kūrybines užduotis;

18.2. domisi mokinių poreikiais, polinkiais, interesais, gabumais, rūpinasi asmenybės ugdymu(-si) bei branda, padeda mokiniams spręsti psichologines, socialines, bendravimo ir kitas problemas;

18.3. bendradarbiauja su pagalbos mokiniui, švietimo pagalbos, sveikatos priežiūros

specialistais.

19. **Visuomenės sveikatos specialistas** – rūpinasi mokinių sveikatą tausojančių ir stiprinančių priemonių įgyvendinimu:

19.1. organizuoja traumų ir nelaimingų atsitikimų, fizinio, psichologinio, seksualinio smurto, žalingų įpročių prevenciją mokykloje;

19.2. vykdo sveikatos stiprinimo veiklas, bendradarbiauja su mokytojais;

19.3. įgyvendina užkrečiamų ligų profilaktikos priemones;

19.4. teikia pirmąją pagalbą pavojingų būklių, traumų, nelaimingų atsitikimų ar apsinuodijimų atvejais;

19.5. vykdo mokinių sveikatos patikrų apskaitą;

19.6. atlikus mokinių fizinio pajėgumo patikros testus, teikia pagalbą, informaciją ir rekomendacijas mokytojams (esant reikalui mokiniams ir jų tėvams).

20. **Mokytojo padėjėjas** – padeda mokiniui ar mokinių grupei:

20.1. orientuotis ir judėti mokykloje ir už jos ribų ugdomosios veiklos, pamokų, pertraukų, kitos veiklos metu;

20.2. apsitarnauti, pavalgyti, pasirūpinti asmens higiena;

20.3. ištraukti į ugdomąją veiklą ir joje dalyvauti, paaiškina mokytojo skirtas užduotis ir talkina jas atliekant, padeda perskaityti tekstus, skirtus mokymuisi, užsirašyti ar užrašo mokymo medžiagą;

20.4. bendradarbiaudamas su mokytoju, specialiuoju pedagogu ir kitais su mokiniu (mokinių grupe) dirbančiais specialistais numato ugdymo tikslų ir uždavinių pasiekimo būdus bei pagalbos mokiniams teikimo metodus ir juos taiko;

20.5. padeda mokytojui parengti ir/ar pritaikyti mokiniui (mokinių grupei) reikalingą mokomąją medžiagą.

21. **Vaiko gerovės komisija** - rūpinasi vaikai saugia ir palankia mokymosi aplinka, orientuota į asmenybės sėkmę, gerą savijautą, brandą, individualias vaiko galimybes atitinkančius ugdymo(-si) pasiekimus ir pažangą, atlieka kitas su vaiko gerove susijusias funkcijas.

22. **Neformaliojo švietimo programų vadovai** padeda plėtoti asmenines savybes, skatina aktyviai dalyvauti mokyklos gyvenime, per pasirinktos krypties veiklą plėtoti kompetencijas, saviraiškos poreikius, spręsti socialinės integracijos problemas.

V. PAGALBA MOKYMO SI SUNKUMŲ TURINTIEMS MOKINIAMS

23. Mokytojas, pastebėjęs mokiniui kylančius ugdymosi sunkumus, konsultuojasi su logopedu, bendrauja su mokinio tėvais ir analizuoja mokinio pasiekimus.

24. Mokiniui nedarant pažangos ir jo pasiekimams neatitinkant Bendrosiose programose numatyto patenkinamo lygmens, mokytojas siūlo mokinio tėvams atlikti ugdymosi poreikių įvertinimą mokyklos vaiko gerovės komisijoje. Mokytojas, gavęs raštišką mokinio tėvų sutikimą, pildo anketą ir kreipiasi į mokyklos vaiko gerovės komisiją.

25. Mokyklos vaiko gerovės komisija atlieka mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimą ir pildo pažymą dėl specialiųjų ugdymosi poreikių pirminio (pakartotinio) įvertinimo.

26. Mokyklos vaiko gerovės komisija, nustačiusi mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių lygį ir nusprendusi, kad mokiniui yra tikslinga pritaikyti arba individualizuoti Bendrąsias programas, siūlo mokinio tėvams (globėjams) vaiko ugdymosi poreikius įvertinti Alytaus miesto pedagoginėje psichologinėje tarnyboje.

27. Mokinio tėvams (globėjams ar rūpintojams) pritačius Alytaus pedagoginės psichologinės tarnybos mokinio specialiųjų poreikių įvertinimo išvadas ir rekomendacijas, su jomis supažindinami mokinių ugdantys mokytojai, vaiko gerovės komisijoje numatomi pagalbos teikimo būdai.

28. Specialusis ugdymas ir švietimo pagalba gali būti skiriama laikinai, kai yra rekomenduojama atlikti pakartotinį mokinio specialiųjų poreikių įvertinimą.

29. Tėvams (globėjams) raštiškai atsisakius specialiosos ar švietimo pagalbos, mokiniams specialistų pagalba neteikiama.

VI. MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO POREIKIŲ, UGDYMO ORGANIZAVIMAS

30. Mokytojas pritaikydamas Bendrąsias programas specialiųjų poreikių mokiniams formuoja ugdymo turinį, numato tinkamiausias ugdymo organizavimo formas (pamoka, projektinė veikla ar pan.), kuria edukacines erdves, atsižvelgiant į kiekvieno mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius, mokinio ir jo tėvų (globėjų) pageidavimus, mokyklos Vaiko gerovės komisijos ir švietimo pagalbos specialistų rekomendacijas.

31. Vaiko gerovės komisija numatydamą specialiųjų ugdymosi poreikių turinčio mokinio individualų ugdymo planą gali:

31.1. mokiniams, turintiems intelekto sutrikimų, besimokantiems pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą ar pritaikytą Bendrąją programą, gali 1–2 ugdymo valandomis sumažinus mokinio privalomų ugdymo valandų skaičių, padidinti neformaliojo švietimo valandų skaičių;

31.2. per mokslo metus mokyklos vaiko gerovės komisijai ar Pedagoginei psichologinei tarnybai įvertinus ir rekomendavus, gali keisti specialiųjų pamokų, pratybų ir individualiai pagalbai skiriamų valandų skaičių;

31.3. intensyvindama mokiniui teikiamą specialiąją pedagoginę ar mokytojo papildomą pagalbą, nustatytam laikotarpiui gali skirti papildomų ugdymo valandų kiekvienam mokiniui individualiai ar mokinių grupei.

31.4. mokyklos vaiko gerovės komisijos ar Pedagoginės psichologinės tarnybos ar švietimo pagalbos tarnybos siūlymu, tėvų (globėjų) pritarimu mokiniai, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių, gali nesimokyti ar pradėti vėliau mokytis užsienio kalbos (kurtieji ir neprigirdintys, turintys autizmą (normalaus intelekto), turintys vidutinį ir žymų kalbos neišsivystymą, elgesio, emocijų ir socialinės raidos sutrikimų, skaitymo ir/ar rašymo sutrikimų, vidutinį ir labai žymų judesio ir padėties sutrikimą, ribotą ar sutrikusį intelektą, sergantys psichikos ligomis, taip pat ir tautinės mažumos kalba besimokantys įvairių sutrikimų turintys mokiniai, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių.

32. Vaiko gerovės komisija numatydamą mokinių, turinčių įvairiapusių raidos sutrikimų, ugdymą:

32.1. parengia individualų pagalbos vaikui planą (4 priedas), kuriame numato mokinio tolesnio mokymosi perspektyvą ir socialinio elgesio pasiekimus, aptaria švietimo pagalbos teikimo formas ir būdus, elgesio prevencijos ir intervencijos būdus, socialinių įgūdžių ugdymo veiklas;

32.2. numato pagalbos vaikui plano įgyvendinimą koordinuojantį asmenį, kuris kartu su vaiku, jo tėvais (globėjais, rūpintojais) numato siekiamus tikslus, suplanuoja jų įgyvendinimo žingsnius, atsakomybes ir periodiškus susitikimus teikiamos pagalbos rezultatams aptarti;

32.3. vaiko pagalbos plano įgyvendinimą koordinuojantis asmuo kartą per mėnesį kartu su mokytojais ir specialistais aptaria vaiko pažangą ir esant poreikiui numato pagalbos vaikui plano koregavimo būdus, juos derina su Vaiko gerovės komisija;

32.4. pagal turimas galimybes numato mokiniui nuolatinės mokymosi vietos pritaikymo būdus (prireikus naudoja sienelės/ širmas, skirtas dėmesiui koncentruoti ugdymo proceso metu, triukšmui mažinti) ir galimybes išvengti triukšmo, esant emocinio nestabilumo būklei;

32.5. numato galimybes ugdomosios veiklos metu daryti fizinio aktyvumo pertraukas, jų metu pagal galimybes panaudojant specialias priemones (minkštasuolius, balansavimo, supimosi priemones ir kt.).

33. Kalbos ir kalbėjimo sutrikimų turinčių mokinių ugdymas.

34. Logopedas mokslo metų pradžioje, iki rugsėjo 6 dienos, atlikęs priešmokyklinės grupės vaikų, pirmų klasių mokinių kalbos tyrimą parengia kalbos ir kalbėjimo sutrikimų turinčių mokinių sąrašą.

35. Iki rugsėjo 15 d. logopedas parengia ir teikia tvirtinti logopedines pratybas lankančių mokinių sąrašą ir logopedinių pratybų tvarkaraštį.

36. Kai mokykloje mokosi daugiau negu 40 kalbos ir kalbėjimo sutrikimų turintys mokiniai ir mokykloje nėra galimybės teikti logopedo pagalbą visiems mokiniams, nustatomi logopedinės pagalbos teikimo prioritetai. Pirmiausia logopedo pagalba teikiama:

- 36.1. kalbos ir kalbėjimo sutrikimų turintiems priešmokyklinio ugdymo grupės vaikams;
- 36.2. žymų ir vidutinį kalbos neišsivystymą turintiems mokiniams;
- 36.3. nežymų kalbos neišsivystymą turintiems mokiniams;
- 36.4. mokiniams su specifine kalbos raida;
- 36.5. fonologinių kalbos sutrikimų turintiems mokiniams;
- 36.6. fonetinių kalbos sutrikimų turintiems mokiniams.

37. Logopedinės pratybos vykdomos po pamokų, su mokiniu ar jo tėvais suderintu laiku, pagal patvirtintą tvarkaraštį. Priešmokyklinio ugdymo grupės vaikams logopedinės pratybos gali vykti ir ugdomosios veiklos metu.

38. Individualioms logopedinėms pratyboms skiriama 15–20 min., pogruginėms (2-6 mokiniai) – 20–30 min., grupinėms (iki 15 mokinių) – 30–45 min. Konkretus pratybų laikas skiriamas atsižvelgiant į kalbos ir kalbėjimo sutrikimo sunkumą.

39. Mokiniui be pateisinamų priežasčių nelankant pratybų, logopedas informuoja klasės mokytoją ir mokinio tėvus (raštu el. dienyne). Jeigu mokinys ir toliau be priežasties nelanko pratybų Vaiko gerovės komisija teikia mokinio tėvams raštišką įspėjimą apie logopedinės pagalbos nutraukimą.

40. Specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių mokymosi pažanga ir pasiekimai vertinami atsižvelgiant į programoje numatytus uždavinius ir pasiekimus, mokinio daromą pažangą. Vertinimo kriterijai ir pasiekimų patikrinimo būdai aptariami su mokinio tėvais, švietimo pagalbą teikiančiais specialistais.

41. Ne rečiau kaip du kartus pr mokslo metus specialiųjų poreikių mokinių ugdymosi pasiekimai, pažanga ir poreikiai aptariami vaiko gerovės komisijoje, mokytojams ir pagalbos specialistams pateikus vertinimo aprašus.

42. Apie logopedines pratybas lankančių mokinių daromą pažangą mokinių tėvams informaciją raštu logopedas teikia elektroniniame dienyne. Skiria individualias konsultacijas, o mokslo metų pabaigoje informaciją apie korekcijos rezultatus ir rekomendacijas.

43. Mokytojas, vertindamas logopedines pratybas lankančių mokinių rašto darbus, atsižvelgia į logopedo rekomendacijas.

44. Kai mokinio ugdomo pagal pritaikytas Bendrąsias programas pusmečio pasiekimai įvertinami labai gerai arba nepatenkinamai, Vaiko gerovės komisijoje atliekamas pakartotinis ugdymosi poreikių įvertinimas.

VII. GABIŲ MOKINIŲ UGDYMAS

45. Gabių mokinių mokymo strategijos:

45.1. turtinimas: Bendrųjų programų pagilinimas ir/ ar praplėtimas atitinkamomis mokomosios priemonėmis;

45.2. spartinimas – ankstyvesnis priėmimas į mokyklą ar akademinį metų „peršokimas“, kai vaikas mokosi visų ar tam tikrų dalykų su vyresniais vaikais;

45.3. turinio įsisavinimo spartinimas, kai vaikas kartu su kitais bendraamžiais mokosi toje pačioje klasėje aukštesniu lygiu – šiuo atveju mokiniui yra duodama atitinkama mokomoji medžiaga, kai tik jis jai yra pasirengęs.

46. Išskirtinių gabumų mokiniams gali būti rengiamas individualus ugdymo planas.

47. Išskirtinių gabumų turinčių mokinių poreikiai gali būti tenkinami, skiriant papildomas individualias konsultacines valandas, siūlant lankyti neformaliojo švietimo būrelius.

48. Įvertinus mokinių žinias ir gebėjimus, tėvams pageidaujant ir Vaiko gerovės komisijai

pritariant, galimas mokinio perkėlimas į aukštesnę klasę mokslo metų eigoje.

49. Mokinių mokymosi pasiekimų patikrinimus pagal bendrojo ugdymo programas mokykla vykdo vadovaudamasi mokymosi pasiekimų patikrinimų organizavimo ir vykdymo tvarkų aprašais.

50. Mokiniui, baigusiam bendrojo ugdymo programą, įgijusiam atitinkamą išsilavinimą, mokymosi pasiekimus įteisinantis dokumentas išduodamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintu Pažymėjimų ir brandos atestatų išdavimo tvarkos aprašu. Mokiniui, neįgijusiam pradinio išsilavinimo, išduodamas mokymosi pasiekimų pažymėjimas.

51. Mokykla dėl objektyvių priežasčių negalinti užtikrinti specialiųjų poreikių mokiniui psichologinės ar specialiosios pedagoginės pagalbos, suderinusi su Alytaus miesto psichologine pedagogine tarnyba bei Vaiko teisių apsaugos tarnyba, gali siūlyti mokytis kitoje pagalbą teikiančioje mokykloje.
